

Wel meenden de onderzoekers soms hun doel bereikt te hebben maar dan bleek het, door de kritiek van een herhaald onderzoek, dat het resultaat slechts twijfelachtige waarde had. Ja, verschillende experimentatoren verkregen dikwijls zoo wisselende resultaten, dat zij, om de veranderlijkheid van de uitkomst te verklaren, de toevlucht moesten nemen tot de uitspraak, dat de praedispositie wel een groote rol moet spelen: „ne devient pas cirrhotique qui veut” omdat „l'influence secrète qui fait les arthritiques” niet altijd aanwezig is. Zelfs met alcohol, het schadelijke agens, dat steeds met cirrhosis hepatis in één adem genoemd wordt, kan experimenteel geen cirrhosis worden opgewekt.

Toch kan de Schrijver ten slotte van een positief resultaat melding maken, dat door hem betrouwbaar wordt geacht.

„Men moet”, zegt hij, „tot de conclusie komen, dat het BOIX werkelijk gelukt is, op de basis zijner theoretische beschouwingen experimenteel door voeding met lagere vetzuren een proces op te wekken, dat op een lijn gesteld kan worden met de menschelijke „cirrhose”.

Al mogen de vruchten, die het laboratorium op het punt der exp. cirrhosis voor de praktijk heeft afgeworpen, niet ten volle gerijpt zijn, de practicus zal toch de verhandeling van SIEGENBEEK VAN HEUKELOM niet onbevredigd uit de hand leggen.

Aan zijn ordenend en schiftend talent hebben wij het te danken, dat het overzicht gemakkelijk is geworden. Telkens wordt de waarde der experimenten besproken en worden scherp gestelde conclusiën van den Schrijver ingelascht.

REDDINGIUS.

INGEZONDEN.

Zooals uit verschillende berichten in de vaktijdschriften der laatste maanden blijkt, hebben de onmiskenbare toeneming van het aantal lepra-gevallen in Europa, en het ontstaan van nieuwe centra, aanleiding gegeven om, meer dan in de laatste jaren het geval was, aan het bestaan dier ziekte in Europa aandacht te schenken. EHLER's reizen naar IJsland, REISSNER's onderzoekingen naar de gevallen in en om *Riga*, die van BLASCHKO in het district *Memel* deden alle toeneming van het aantal ziektegevallen kennen. Het ligt voor de hand, dat ook in *Nederland* meer gevallen van lepra voorkomen dan ondersteld wordt of bekend is; een onderzoek daarnaar kan nut afwerpen. Daar er geen grond bestaat om met een dergelijk onderzoek nog te wachten, wenschte ik reeds nu te trachten eenige zekerheid omtrent het bestaan van gevallen van lepra in *Nederland* te verkrijgen; om dat doel te bereiken, doe ik een beroep op de welwillende medewerking van de Nederlandsche collega's, die lijders aan lepra kennen of behandelen.

Ten zeerste beveel ik mij aan tot het ontvangen van berichten omtrent naam (of aanduiding daarvan) woonplaats, klinische en andere bijzonderheden van de al of niet in behandeling zijnde lijders. Slechts door samenwerking kan meerdere zekerheid omtrent het aantal lepra-gevallen in Nederland en een eventueele toe- of afneming verkregen worden. Tot dusver verkeerden wij dienaangaande in een toestand van volslagen onwetendheid. Mocht er eenmaal een tijd aanbreken, dat het noodig wordt geacht maatregelen tegen verspreiding der ziekte te nemen, dan is het gewenscht, dat men over eenige gegevens kan beschikken, ten einde vroegere toestanden met tegenwoordige te kunnen vergelijken.

Rotterdam, 9 Sept. 1896.

Dr. T. BROES VAN DORT.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

PARIJS. — Leeftijd en baring. DIONIS achtte een gevorderden leeftijd gevaarlijk voor eerstbarenden. Mme. LACHAPELLE was dit niet met hem eens. Thans heeft Dr. DUBÉ in de *Clinique Baudelocque* dit vraagstuk nagegaan, en bevonden, dat beiden gelijk hadden. Oudere primipara vertoonden meer stoornissen in de zwangerschap en beletselen bij de baring (vergroeiingen, fibromen enz.) dan jonge. Daardoor is de kans op gestoorde baring, ziekte der moeder en dood van de vrucht grooter. Maar ontbreken deze stoornissen, dan verloopt de baring niet ongunstiger bij oude primiparae dan bij jonge, en heeft de vroeger gevreesde taaiheid en hardheid der weeke en vaste deelen geen belangrijken invloed (*Gaz. Hebd.*, n°. 78).

— **Prof. J. Rochar**d is den 30sten September op 77-jarigen leeftijd overleden. Hij was vroeger professor in de chirurgie, daarna geneeskundig Inspecteur der Marine, en is bekend door talrijke geschriften op geschiedkundig, hygiënisch en endemiologisch gebied. Zijn vaderland had in hem een trouwen zoon. Met groote volharding streed hij tegen de ontvolking van Frankrijk, daarbij gestand doende de woorden, in 1886 door hem gesproken op de vergadering der *Association Française pour l'avancement des sciences*: „Ik zal niet aflaten van te herhalen tot de zaakgelastigden des lands, „tot hen, wien het zijn lot in handen heeft gegeven: laat Frankrijk niet verminderen! Volken, met evenveel leven bezielde als het onze, zijn ten slotte „heengegaan. Denk aan het lot der vervallen volkeren, der gevallen natiën; „denk aan het lot van het Romeinsche Rijk!”

DUITSCHLAND. — Gedenkteeken. Op den laatsten Aerztedag te Nürnberg is besloten, om te Eisenach, ter gelegenheid van de volgende vergadering, een gedenkteeken te onthullen ter eere van de nagedachtenis van twee mannen, die de grondleggers waren van het geneeskundig vereenigingsleven in Duitschland: Prof. E. RICHTER en Dr. GRAF. Het zal bestaan uit een obelisk met reliefportretten van beiden en vervaardigd worden door Prof. CARL JANSSON te Düsseldorf (*Allg. med. Ctrz.*, n°. 81).